

Θεολογικά Χρονικά

Συνέδρια – Ημερίδες – Συμπόσια

ΙΟΥΛΙΟΣ

*«Μελετώντας τὰ κείμενα
τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου:
Προβληματισμοὶ
γὰρ τὴν κοινωνικὴ κρίση
καὶ τὴν πανδημία τοῦ Covid-19»*

Μὲ μεγάλη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε ἡ Διαδικτυακὴ Ἡμερίδα (Webinar) τῆς Ὁρθοδόξου Ἀκαδημίας Κρήτης μὲ θέμα: «Μελετώντας τὰ κείμενα τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου: Προβληματισμοὶ γὰρ τὴν κοινωνικὴ κρίση καὶ τὴν πανδημία τοῦ Covid-19», τὴν Τετάρτη 10 Ἰουνίου 2020, μὲ ἀφορμὴ τὴ συμπλήρωση τεσσάρων ἐτῶν ἀπὸ τὴ διεξαγωγὴ τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου καὶ μὲ ἔμφαση στὴ συμβολὴ τῆς διδασκαλίας τῆς στὴν ἀντιμετώπιση τῆς πανδημίας τοῦ Κορωνοϊοῦ.

Μήνυμα μέσῳ ὀπτικοακουστικοῦ ὑλικοῦ ἀπέστειλε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος Α', ὁ ὁποῖος συνεχάρη τὴν Ὁρθόδοξο Ἀκαδημία Κρήτης καὶ τὸν Γεν. Διευθυντὴ αὐτῆς Δρ. Κωνσταντῖνο Ζορμπᾶ γὰρ τὴν πρωτοβουλία πραγματοποίησης τῆς Ἡμερίδας καὶ εὐχάρησε καλὴ διεξαγωγὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς.

Ὁ Δρ. Γρηγόριος Λαρεντζάκης, Καθηγ. τοῦ Τμήματος Θεολογίας τοῦ Παν. τοῦ Graz, ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν σύγχρονων ποιμαντικῶν προβλημάτων, μετὰ τὴν ἐμπειρία τῆς πανδημίας τοῦ Κορωνοϊοῦ (Covid-19),

μὲ βάση τὰ κείμενα τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης». Ἐν συνεχείᾳ, ὁ π. Ἰωάννης Χρυσσαυγῆς, Ἀρχιδιάκονος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ Θεολόγος, μίλησε μὲ θέμα: «Ἡ Ἀγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος, Νέος Κορωνοϊὸς καὶ Κοινωνικὴ Διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας: Ἕνα νέο κείμενο ἀπὸ Θεολόγους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου». Ἀκολούθως τὸν λόγο ἔλαβε ὁ Δρ. Στυλιανὸς Τσομπανίδης, Καθηγητῆς τοῦ Τμήματος Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ὁ ὁποῖος παρουσίασε τὸ θέμα: «Ἡ Ἐκκλησία δὲν ζεῖ γὰρ τὸν ἑαυτὸ τῆς: Τὰ μηνύματα τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου ὡς ὁδοδείκτες σὲ περιόδους κρίσεως». Ἀμέσως μετὰ ὁ κ. Γεώργιος Στριλιγκᾶς, Συντονιστῆς Ε.Ε. Θεολόγων στὸ Π.Ε.Κ.Ε.Σ. Κρήτης, ὀλοκληρώνοντας τὸν κύκλο τῶν Ὁμιλιῶν, παρουσίασε ἔκτενῶς τίς «Ἀναφορὰς γὰρ τὴν Παιδεία καὶ τοὺς νέους στὰ κείμενα τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου».

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

*«Churches, Arks of Migratory Narratives:
A Comparative Study of the Greek-Orthodox
Religioscapes in Germany
and Great Britain»*

Ὁλοκληρώθηκε πρόσφατα μὲ ἐπιτυχία τὸ ἐρευνητικὸ ἔργο τοῦ Δρ. Γεωρ-

γίου Έ. Τράντα υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο πλαίσιο του προγράμματος H2020 και με την υποστήριξη του Παν. Aston, Birmingham, στο Ήν. Βασίλειο. Η έρευνα, που φέρει τον διακριτό τίτλο: «Churches, Arks of Migratory Narratives: A Comparative Study of the Greek-Orthodox Religioscapes in Germany and Great Britain» (Εκκλησίες, Κιβωτοί Μεταναστευτικών Αφηγημάτων: Μία Συγκριτική Έξέταση των Έλληνορθόδοξων Θρησκευοτοπιών σε Γερμανία και Μεγάλη Βρετανία), πραγματεύεται την επίδραση της συλλογικής μεταναστευτικής εμπειρίας των Έλληνικών Ορθόδοξων κοινοτήτων στις ως ανωτέρω χώρες, στον τόπο λατρείας, τον Ορθόδοξο ναό. Μεταξύ των ευρημάτων της έρευνας προκύπτει πώς το μεταναστευτικό αφήγημα της κοινότητας, το οποίο είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την Εκκλησία, αλληλεπιδρά με την αισθητική του ι. ναού και συχνά αντανακλάται –το φαινόμενο εκδηλώνεται είτε εθέως είτε με λανθάνοντα τρόπο– στην αρχιτεκτονική, το άγιογραφικό πρόγραμμα κ.ο.κ. Στο παραγόμενο ερευνητικό έργο περιλαμβάνεται πληθώρα δημοσιεύσεων και όμιλων διεθνώς, καθώς και έκθεση φωτογραφίας στο Hellenic Centre (Λονδίνο), σε συνεργασία με το Παν. Royal Holloway του Λονδίνου. Για περισσότερες πληροφορίες και λεπτομέρειες αναφορικά με την έν λόγω έρευνα βλ. τους συνδέσμους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Αποθετηρίου ερευνητικών δεδομένων, αντίστοιχα: <https://cordis.europa.eu/project/id/789827> και: <https://zenodo.org/record/3946235#.X0N4X8gzbDd>.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

«Ελληνική Λαϊκή Τέχνη»

Ο φορέας Πολιτισμού της Ίερās Μητρόπολεως Δημητριάδος & Άλμυρού «Μαγνήτων Κιβωτός, για τη διάσωση του πολιτιστικού αποθέματος» – «Ακαδημία Λαϊκού Πολιτισμού & Τοπικής Ιστορίας», σε συνεργασία με την Περιφέρεια Θεσσαλίας και το Έργαστήριο Λαογραφίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Παν. Θράκης, συνδιοργάνωσαν διαδικτυακά το τριήμερο Διεθνές Έπιστημονικό Συνέδριο, 25-27 Σεπτεμβρίου 2020, με τίτλο: «Ελληνική Λαϊκή Τέχνη: Παλαιότερες θεματικές με σύγχρονες προσεγγίσεις». Το Συνέδριο ήταν αφιερωμένο στη μνήμη του Λαογράφου Κίτσου Μακρή.

Στο Διεθνές Συνέδριο συμμετείχαν ειδικοί επιστήμονες, εμπειρογνώμονες σε θέματα Λαογραφίας, Ιστορίας και λαϊκού πολιτισμού από όλη την Ελλάδα, ξένοι επιστήμονες και μελετητές της λαϊκής τέχνης καθώς και εκπρόσωποι φορέων και Πανεπιστημίων από πολλές χώρες του έξωτερικού. Σκοπός του Συνεδρίου ήταν να αναδειχθούν και να συζητηθούν νέα εύρηματα και νέοι προβληματισμοί, να δοθούν νέες ερμηνείες σε ήδη γνωστά ζητήματα και παραλλήλως να παρουσιασθεί νέο ερευνητικό υλικό για το οποίο δεν έχει ενημερωθεί ή επιστημονική κοινότητα. Μία τέτοιου είδους συλλογική και οργανωμένη ανταλλαγή απόψεων θα αποτελέσει σημείο αναφοράς στην επανεκτίμηση της νεοελληνικής παραδοσιακής τέχνης.

*«Παγκόσμια Ὁρθοδοξία:
Διεθνικές χριστιανικές κοινότητες
τῆς Ἀνατολῆς στὸν εἰκοστὸ
καὶ εἰκοστὸ πρῶτο αἰῶνα»*

Διεθνὲς Διαδικτυακὸ Συνέδριο διοργανώθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτοῦτο Ἀνατολικῶν Χριστιανικῶν Σπουδῶν, σὲ συνεργασία μὲ τὴ Σχολὴ Φιλοσοφίας, Θεολογίας καὶ Θρησκευτικῶν Σπουδῶν τοῦ Παν. Radbound τοῦ Nijmegen, στίς 30 Σεπτεμβρίου-2 Ὀκτωβρίου 2020.

Τὸ κύριο θέμα τοῦ προβληματισμοῦ ἐστιάσθηκε στὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἡ παρουσία τῶν Ὁρθόδοξων μεταναστευτικῶν κοινοτήτων τῆς Ἀνατολῆς στὴν Εὐρώπη, τὴν Ἀμερική, τὴν Ἀφρική καὶ τὴν Ἀν. Ἀσία συνέβαλε στὴ δημιουργία ἐνὸς νέου τύπου παγκόσμιας Ὁρθοδοξίας, ἐντείνοντας τὸν βαθμὸ διεθνοποίησης τῶν τοπικῶν ἐκκλησιῶν, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀποικιοκρατία καὶ τὸν κομμουνισμό, φαινόμενο τοῦ ὁποῖου ἐκδηλώσεις ὑπῆρξαν καὶ σὲ παλαιότερες ἐποχές, σήμερα ὅμως λαμβάνουν νέες μορφές καὶ ἐκφράσεις καὶ παρὰλληλα ἀναδεικνύουν τὸν ρόλο τῆς παγκόσμιας Ὁρθοδοξίας.

Τέθηκε τὸ ζήτημα τῆς διαμόρφωσης μιᾶς παγκόσμιας Ὁρθοδοξίας, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τὶς ἐξελίξεις στίς Ἀνατολικές Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς ὁποῖες προέρχονται ἀπὸ πλειοψηφικὰ πλαίσια, καθὼς καὶ στίς Προχαλκηδόνιες Ἀνατολικές Ἐκκλησίες, ποὺ προέρχονται κυρίως ἀπὸ μειονοτικές συνθήκες, στρέφοντας τοιουτοτρόπως τὴν προσοχὴ στίς ὁμοιότητες καὶ τὶς διαφορὲς μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν παραδόσεων, ἀλλὰ καὶ στίς ἀμοιβαῖες ἐπιρροὲς καὶ τὴν ἀνάγκη σύγκλισής τους.

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ συνεδρίου διακεκριμένοι μελετητὲς ἀνέπτυξαν ποικίλες πτυχὲς τοῦ κύριου θέματος. Βασικοὶ ὁμιλητὲς ἦσαν: ὁ Jose Casanova (Κέντρο Θρησκείας, Εἰρήνης καὶ Παγκόσμιων Ὑποθέσεων τοῦ Μπέρκλεϋ, Πανεπιστήμιο Georgetown, Οὐάσιγκτον Η.Π.Α.), ὁ Alexander Agadjanian (Κρατικὸ Πανεπιστήμιο τῶν Ἀνθρωπιστικῶν Σπουδῶν τῆς Μόσχας) καὶ ἡ Maria Hammerli (Θρησκευτικὲς Σπουδές, Πανεπιστήμιο Freiburg, Ἑλβετία). Ὑπῆρξαν ἀκόμη καὶ ἔξι ἐπιπλέον τράπεζες ὁμιλιῶν πάνω σὲ ποικίλα θέματα.

